

Napadaju cetnici svim snagama na Crnu Rijeku, probili su nase linije i zauzeli dio teritorije. Pokusavaju se spojiti sa Vozucom. Vozucu je zlocinac Karadzic nazvao Mala Moskva. Jeste mala i ova ce „Moskva“, pasti u nase ruke. Sa vojnog aspekta je bila veoma vazna. Popalili cetnici sela Zubeta i Ravne. Sela na Nisickoj visoravni, desno od puta prema Sarajevu iz pravca Olova, na planini Zvijezda. Ako, se neprijatelj uspije spojiti sa Vozucom, imacemo u najmanju ruku veliki problem. Tuzlanska regija bice odsjecena. Ako, se neprijatelj utvrdi na osvojenoj teritoriji, Nisicka visoravan je za nas izgubljena za sva vremena i tesko da bi se mogla izvorsiti deblokada Sarajeva iz ovoga pravca. Da situacija bude jos gora HVO se potrudio. Razoruzali su nase borce u selu Dastanjsko. U Vares je poslan Ivica Raic, da zavadi nasu Armiju i HVO, koji su do tada bili jedna vojna formacija. Uspjelo je to Raicu. Poklali su Bosnjake u selu Stupni Do. U Varesu su pohapsili Bosnjake i strpali u logor. Mnogi Hrvati nisu zeljeli ovaj sukob. Zabrinjavajuca situacija. Bijemo bitku na dva fronta. Borimo se protiv srpske i hrvatske vojske. Brzo smo dobili bitku sa HVO. Kukavicki su pobjegli. Nismo cestito ni predahnuli a otvoren je novi front. Bije se zestoka bitka sa cetnicima na Nisickoj visoravni.

Nisam vise u 1. Muslimanskoj brdskoj brigadi. Prekomandovan sam u Operativnu grupu Kladanj. Sa mnom je jos dosta boraca sa vlasenickih prostora. Hitno sam poslan na teren. Nisam imao potpunu informaciju o stanju na ratistu. Bolje reci da nisam znao nista. Dolaskom na teren, zatekao sam katastrofalno stanje u nasoj vojsci. Rasulo! I moj pretpostavljeni se izvukao. On, je znao sta se desava, ja ne. Otisao je, a da me nije upoznao sa situacijom na ratistu. Zasto se to, uvijek meni desava? Je li to ono? Snadji se! Znas, ti kako i sta treba! Zaista! Nikada mi niko nije izdao konkretno naredbu. Nikada mi ni jedan pretpostavljeni nije rekao. Tvoj zadatak je to i to. Radices ovako. Najcesce sam vadio vrelo kestenje, iz vatre, za druge.

Ne, znam ni gdje da zaposjednem liniju. U komandi nejma nikoga. Idemo gore. Vidjecemo, gdje ce mo zaposjesti liniju. Gdje bude trebalo. Znam da se mjesto zove Macak. Mi idemo na liniju a drugi sa linije. Pomislio sam da se vrsi smjena. Niko osim nas ne ide na liniju. Svi idu sa linije. Mislim da je to normalno. Drugi su vec na liniji. Mada mi nesto smrdi. Tjesim sebe da je sve u redu. Borci glasno komentarisu. Galame i psuju. Zvuci nevjerovatno, ali istinito. Nasa, vojska napusta borbenu liniju. Gore, na liniji, nejma vise nikoga. A, sta cu ja gore? Sta ja da radim gore sa 20 boraca. Sad mi je jasno, zasto ne nadjoh nikoga iz Komande, u dobro ukopanoj zemunici. Pobjegli i oni. Cak u Vares. Zasto nisu stali pred borce i vratili ih na liniju? Vjerovatno, nejmaju autoriteta. Nikada se nisam zabrinuo kao sada. Veoma, veoma teska situacija.

Uskoro ce aksam. Sta da radimo? Da li da se i mi povucemo? Kuda? Mozda su nam cetnici vec iza ledja. Sami smo.

Pada mrak. Ostajemo da branimo taj dio teritorije i po cijenu svojih zivota. Rijesili smo da skupo prodamo svoje koze. Mi smo ti, koji zelimo osvjetlati obraz 2. Korpusa. Da, nas 20 heroja.

Nismo zauzeli liniju na brdu, gdje su bili nasi borci. Previse je rizicno. Spustili smo se nize. Sa ovoga mjesta kontrolisemo i makadamski put. Tim pravcem bi cetnici mogli napasti oklopnim vozilima.

Tisina! Mrak! Cuje se blagi huk sume. Sapat stabala i blagog vjetra. Kao, da mi govore da nismo sami. Hladno je. Ne cuju se ni upozoravajući pucnji u noci. Ne pokazuju nam cetnici da su tu. Samo gluha tisina. Lakse je kada pucaju. To je znak da se plase i otkrivaju nam gdje su. Ne sluti na dobro. Kada sute, onda nesto spremaju.

Nadjoh stog sijena pored puta. Ususkah se. Toplije mi je. Nastojim da se ne pomjeram. Sum sijena me ometa u osluskivanju. Cujem sapat svojih saboraca. Neki bi da bjeze. Neko ih upozorava da cu pucati u njih. Izostreni sluh prekaljenog ratnika. Napor se nakasljah. Da, znaju da sam ih cuo.

Utonuh u razmisljanje. Ispred nas je neprijatelj. Iza nas je selo Solun. Dalje je Careva cuprija. Jos dalje je Kladanj. Da li su cetnici zauzeli Solun? Ako, jesu onda im je otvoren put prema Carevoj cupriji i dalje prema Vozucoj. Onda je Olovo u totalnom okruzenju. I mi smo onda u okruzenju. Nisam cuo pucnjavu. Znaci li to da cetnici nisu napali Solun, ili u Solunu vise nejma nase vojske, pa su selo cetnici zauzeli bez otpora. Ne smijem ni pomisliti sta bi se onda desilo. Nas, saka boraca nismo toliko ni bitni u tom slucaju. Bio bi to nas katastrofalan poraz. Izgubljena velika teritorija, bi nas skupo kostala. Sta li se desava u Varesu? Jesmo li i njega izgubili? Ako jesmo, onda je tuzlanski kraj u potpunom okruzenju, poput Sarajeva, Srebrenice i ?????

Iz razmislanja me prekide Hamza

- Da zapalimo?

- Moze, Hamza.

Odhukujemo dimove cigarete i sutimo. I njemu i meni je sve jasno. Da li je ovo nas kraj? Je li ovo posljednja ispusena cigareta???

Prosla je ponoc. Cujem zvuk vozila. Dolazi iz pravca Soluna. Priblizava nam se. Ko je to???

Spremni smo za borbu.

Zaustavi se vozilo na putu. Izlazi kurir iz mraka i prilazi mu. Razgovara sa nekim. Haman su nasi. Ako jesu, onda je dobro. Nismo u okruzenju.

Pozva me kurir.

- Trazi te Suvalic.

- Oho! - Ni manje ni vise, nego zamjenik Komandanta 2. Korpusa.

Naredih, mom, sugradjaninu Besimu da ugasi svjetla na autu. U cudu se zgledase, Suvalic, bezbjednjak Bajro i Besim.

Vidim da ne shvataju situaciju, i dodadoh.

- Ne znam gdje su cetnici. - Mogli bi vidjeti svjetlo i raspaliti po nama.

Suvalic me ne poznaje. Nikada nismo ni rijec razmijenili. Bajro me je prepoznao. Odusevljeno uzviknu

- Oooooo, kako si mrki?

Nije mi znao ime. Znao me je samo po faci.

Pozdravih se sa njima. Suvalic poce zapitkivati.

- Koliko imas vojske Komandante?

- Nisam, Komandant!

- Dobro! - Koliko imas boraca na liniji?

- Na liniji nejmam ni jednoga. - Tamo u mraku je 18. - Sa mnom i kurirom je 20 boraca.

Hvata se za glavu. Nista mu nije jasno.

- Pa zar gore nema niko?

- Nejma!

- Pa gdje su borci?

- Ne znam! - To bih ja trebao Vas pitati. - Znam da su pobjegli sa linije. - Gdje su se zaustavili ne znam. Odgovorih mu sa puno cinizma.

- Dobro! - Molim vas, ostanite vi ovdje. - Poslacu vam pojaćanje.
- Kada?
- Odmah! - Imam policiju na obezbjedjenju Komande.
- Dobro! - Ostacemo do jutra, ako ne stigne pojaćanje mi napustamo liniju.
- Poslacu pojaćanje, cim stignem do komandnog mjesta.

Sto sam volio kada se visoki oficiri spuste na zemlju i mole me za nesto. Jako mi je prijalo. Nigdje one njihove bahatosti i napuhanosti.

Vise sam zelio da ga uplasim, da pozuri sa slanjem pojaćanja, nego sto sam iskreno mislio da ce mo napustiti liniju.

Obecao mi je svasta. Mnogo, puta mi je sto sta obecano. Svaki puta bi mi slagali. Nisam se ni nadao nekoj nagradi. Nije mi trebala i nisam je ni trazio. Treba mi samo pojaćanje. Samo, me to zanima. Nista, vise!

Borac iz Olova, popisuje nama imena. Upisa me kao Komandira odjeljenja. Nisam bio Komandir odjeljenja. Neka pise kako hoće. Ne bolujem od titula i zvanja. Valjda je mislio tako jer sam dosao ovdje sa odjeljenjem. Drugo odjeljenje su bili borci iz Olova. Zapisa on i kao za sebe, dodade:

- Ovaj dogadaj i vasa imena ce biti u Istoriji zapisana!

Ne znam da li je upisano u Istoriji. Znam da ja pisem. I, ovo, sto ja pisem je Istorija.

Stiglo je pojaćanje. Sualic je poslao vod Vojne Policije sa obezbjedja Komande.

Cekamo! Sta ce biti, bice. Potpuna neizvjesnost.

Pred, rani sabah, stize neka vojska. Dovezose se u zelenim busevima. Mudzahedini iz 3 Korpusa.

Izmijenjasmo Selame. Prvi, put sam se sreo sa njima. Nisu to braca Arapi, kako se pricalo. Bosnjaci su to. Ima i poneki Arapin.

Klanjase sabah pa na liniju. Ne mogodoh nikako, ne primjetiti njihovu logisticku podrsku. Pun kombi svega. Dobro su i naoruzani. Po, ko zna koji put primjetih, kako smo slabije naoruzani od drugih nasih jedinica i koliko smo slabije snadbjeveni hranom. Valjda je to sudbina muhadzerskih boraca.

Krenuh sa njima na liniju. Pade granata. Geler, pogodi jednog Mudzahida u glavu. Brza i lahka smrt.

Proucena mu je Fatiha i upucena Dova, Svemogucem Gospodaru. Masallah! Sehid!

Razdanilo se. Jos uvijek je malo boraca na liniji. Vojni Policajci, odose nazad na obezbjedjenje Komande. Odose i borci iz Olova. Ostadosmo Mudzahedini i mi. Lijepo se osjecam u njihovoj blizini. Prvi, put se susrecem sa borcima, koji nose duge brade, a nisu cetnici.

Linija se popunjava pristiglim borcima. Mi smo na naj tezem dijelu linije. Nejmamo ni rovova. Ovdje ih nije pametno ni kopati. Cetnici su preblizu, a nejmamo ih cime ni iskopati. Smrkava se.

Zaklonjeni, iza stabala cupkamo u mjestu da se zagrijemo. Previše je hladno. Hladnoća se uvukla u kosti. Gladni smo.

Hamzi dosadila hladnoća. Predlaze mi da nalozimo vatru.

- Nije bas pametno Hamza. - Otkricemo položaj.
- Bolje da nas cetnici pobiju, nego da se smrznemo.
- Dobro! - Dajte ono bure.

Neko je dovukao prepravljeno bure u pecicu i ostavio tu. Vjerovatno oni sto su pobjegli sa linije. Sakupili smo suhих grancica za potpalu. Vatra nikako da plane. Najednom sijevnu plamen. Obasja sve oko nas. Ugasismo vatru snijegom. Necemo je vise loziti. Rizicno je.

Izdrzali smo nekako i ovu noc. Osvanuo je novi dan. Moji saborci negoduju. Traze da idem u komandu i trazim smjenu.

Sidjoh do Komandanta. Obecao je smjenu. Pozalih se da nismo dobili hranu ni cigarete. Hranu nam je poslao i ne zna sto nismo dobili. Cigareta nejma.

Vracajuci se na liniju, primijetih manjerke sa hranom kod boraca koji su vezali nasu lijevu stranu. Sa nase desne strane nejma nikoga. Prebacih im zasto nam nisu doturili hranu. Nisu je ni oni jeli. Jelo nejma nikakvog ukusa. Hljeb takodje nije za jelo. Uzeh, jedan hljeb da provjerim. Pun je nekih dlacica. Valjda od vrece.

Informisah saborce o razgovoru sa Komandantom.

Uskoro ce noc. Nejma smjene. Borci su sve nervozniji. Prekipilo i njima. Hoce da napuste liniju. Tjeraju me da idem Komandantu.

- Kako da idem u ovo doba. - Gotovo se smrklo.

- Idi ili mi idemo. - Donesi nam bar cigarete.

Krenuh. Ne ide mi se po mraku. Moram proci i kroz dio gdje je gusta suma. Nejmam, vise kontrole nad saborcima. I netrudim se. Mi smo prije svega saborci. Shvatam ih. I meni je dosta svega. Glasovi!!!! Mahinalno cucnuh. Glasovi dolaze sa moje lijeve strane. Kako, sa lijeve? Nasi, mi moraju biti sa desne strane. Jesu li to nasi??? Zalutao sam!!!

Osluskujem u mraku. Nasi su. Kuda i kako dalje? Ako se vratim, prijeti opasnost da odem cetnicima, ravno u ruke. Da se provucem kroz nasu liniju? Moram. Krenuh naprijed. Sekunde kao godina. Oduzilo mi se suljanje naprijed. Vidim samo vatru u zemunicama. Necu gledati vise u vatru. Zasljejpi mi oci. Privikoh opet oci na mrak. Idem dalje. Nasi galame. Kao da su na sijelu. Provukoh se izmedju dvije zemunice. Na putu sam. Sad sam siguran da je to put koji vodi do Komande. Drugoga nije ni bilo. Pridjoh jednoj zemunici. Vatra obasjava borce u njoj. Nasi su. Dozivam ih. Zvizdim. Nista. Ne cuju me. Pridjoh blize. Opet ih zovnu. Istrca jedan borac iz zemunice. Viknuh mu da ne puca i da sam njihov.

- Kud ti hodas po noci?

- Posao sam do Komande.

- Sta ces u ova doba dole?

- Ne znam ni ja. - Da udjem u zemunicu da se ugrijem.

Kako mi je samo prijala toplina vatre. Razmijenismo informacije. Prijalo mi je saznanje da su i oni culi za nas. Svi su culi za nase herojstvo.

- Slabo vi drzite liniju

- Sto?

- Zalutao sam i morao sam se provuci izmedju vase i susjedne zemunice.

- Ma, daj! - Koga ti zajebavas.

- Stvarno sam prosao ovuda.

- Ne vjerujemo ti. - Tu je sve minirano.

- Bilo ne bilo minirano, ja sam prosao.

- Ti nisi normalan.

- Mozda i nisam. - Odoh ja!

Spustajući se niz padinu, tek tad osjetih da mi koljena klecaju. Sta da sam aktivirao minu? E vala i nisam normalan.

Nadjoh Komandanta u toploj zemunici.

- Opet ti.

- Ja.

- Sta sad hoces?

- Znas ti sta ja hocu.

- Tvoji iz Varesa ti nisu poslali smjenu.

- Zasto?

- Pitaj njih kada ih vidis.

- Pitacu. - Daj mi cigarete.

- Nejmam i vi niste moji.

- Kako to nismo tvoji.

- Niste pod mojom komandom. - Tvoja Komanda je pobjegla u Vares.

- Aha, znaci mi nismo niciji. - Mi smo zalutali ovdje i mozemo komotno napustiti liniju.

- Mozete, ali je daleko Vares. - Moracete pjeske.

- Bas tako.

- Tako.

- Mogao bih ja pjeske i prema Zagrebu.

Nisam imao vise ni volje ni snage raspravljati se sa njim.

Penjem se uz brdo i razmislljam da odem. Odoh iz Bosne. Dosta mi je svega.

Moji saborci psuju. Psuju od do. Svima. Ja sutim. Ne mogu nista da im naredim. Necu! Neka rade sta hoce.

Odlucismo da ostanemo i tu noc na liniji. Ne trudim se da im komandujem. Odluke donosimo zajedno.

Kada, je svanulo, opet krenuh do Komandanta. Ovaj put nikome nista nisam rekao. Previše sam ljut.

72 sahata smo na liniji. Druge, jedinice se mijenjaju na liniji svaka 24 sata, zbog hladnoce. Oni jos mogu naloziti vatru u zemunicama. Mi nejmamo ni zemunice, ni vatre, ni hrane, ni cigareta.

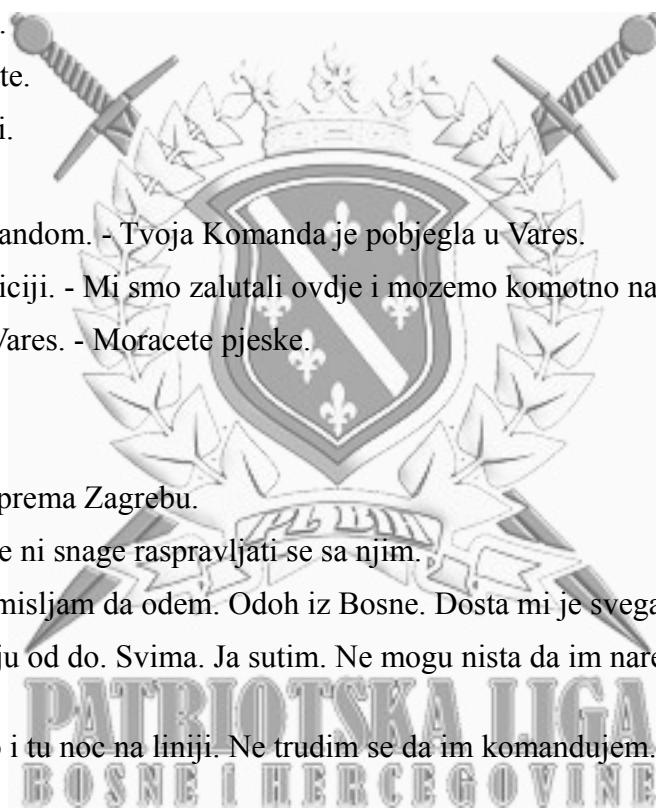
Ni malo drago nije Komandantu sto me ponovo vidi. Nerviram ga. I on vala mene. Mnogo me nervira. Ljutito ga upitah.

- Sta je sa smjenom?

- Ne znam! - Nemoj da mi vise dolazis.

- Hocu da zovem Komandu u Varesu.

- Ne moze! - Ja sam ih izvijestio i rekli su poslati smjenu.

- Daj mi cigarete i hranu.
- Hranu smo vam poslali a cigara nejmam.
- Dobro! - Povlacim borce sa linije i odoh pjeske za Kladanj.
- Radi sta hoces. - Ne zanima me.

Posvadjasmo se zestoko.

U, jednom momentu pomislih da ga presijecem rafalom. Ne uradih to. Pljunuo sam i izasao. Nije on kriv sto je glup i bezobrazan. Kriv je onaj ko ga je postavio na to mjesto. Izadjoh iz zemunice.

Crne misli mi odagna susret sa bivsim Komandantom Mirsadom Fidahicem.

Zamisljeno sam gledao u blato. Sta da radim? Taman sam pomislio da se vratim u zemunicu i da dovrsim svadju sa Komandantom, kada cuh nekoga da me zove.

Semsooooo! Sirok osmijeh, mog naj voljenijeg Komandanta Mirsada Fidahica. Bratski zagrljaj. Glasno rece da svi cuju:

- Semso cuo sam za vase herojstvo. - Samo si ti, to mogao uraditi.

Svi su se okrenuli i gledali u mene. Vjerovatno su se pitali ko sam. Ni ja njih nisam poznavao. Da budem iskren prijalo mi je. Godila je pohvala prljavom, smrknutom, prevarenom, nervoznom, spremnom na belaj, gladnom i promrzlom Semsi. Godila mi je pohvala upucena od takve velicine, kao sto je Mirso. Istinskog bosanskog Gazije i Komandanta. Smirio me je razgovor sa Mirsom.

Ne mogodoh, a da ga ne upitam

- Sta se to desilo sa 1. Tuzlanskim bataljonom? - Mi nismo bjezali sa linije.
- Nije to vise onaj bataljon, kakav je bio kad ste vi bili u njemu.

Imao sam ponudu da dodjem u komandu kod Mirse. Dao bi mi Mirsad, mjesto koje hocu. Nisam otisao. Kasnije sam shvatio da sam pogrijesio. Napravio sam katastrofalnu gresku. Uvijek je Mirsad vjerovao, u mene i vazda je hvalio Vlasenicke borce.

Taman kada sam htio popeti se na brdo i povuci borce sa linije, stize jedan od starjesina pod cijom sam komandom bio. Nista mu ne govorim. Ni on meni. Vidi i on da sam ljut. Ode u zemunicu. Svadja se sa Komandantom. Cujem da mu govori da nas dio linije pokrije sa svojim borcima. On odbija sa obrazlozenjem da nejma dovoljno boraca. Ovaj drugi mu opet govori da ima.

Izadje iz zemunice.

- Idi Semso po borce.
- Uradio bih ja to i da mi nisi naredio.

Dolazimo u Vares. Komanda nas docekala kao prave heroje. Cak su mi naredili da se postrojimo i odali nam priznanje, za herojsko djelo. Ja, im prebacujem izdaju. Oni sute. Trazim cigarete. Rekose mi gdje da odem po cigarete. Podcrtase da licno odem.

Jedva nadjoh toga, koga trazim u privatnom stanu u nekoj zgradi. Sa osam razreda skole, pomocniik komandanta operativne grupe za logistiku. Valjda je ta logistika i stvorena za lopovluk. Sa njim jos jedan clan komande i dvije poluodjevne zene. Pred njima puna tevsija mesa. Ponudise me da sjedem. Necu. Trazih i dobih cigarete za vojnike. Izadjoh da ih ne gledam vise. Smucili su mi se. Gadi mi se sve. "Nekom rat, nekom brat." Ponovo pomislih da bacim pusku i da odem sto dalje od Bosne. Dosta mi je svega. Odoh traziti suprugu i djecu. Ne mogu vise.

Pred oci mi dodje slika, jedne od onih zena. Zgodna, lijepa i mlada. Oni ruzni i stari. Mozda, je i meni potrebna jedna takva, da se smirim. Cini, mi se da ni ona nije bila, ravnodusna na moj pogled.

Vole nase zene borce. Ljepota zene me je vazda smirivala. Opustih se.

Dadoh, cigarete da podijele vojsci. Legoh da odspavam.

Probudi me nekakva buka. Kroz, poluotvorene oci vidim neke ljude i zene u kancelariji. Zagalamih na njih. Jedan policajac busi metalnu kasu. Sjedoh na krevet. Kazu mi da ih je poslala necelnica opcine Vares, da provjere ima li novca u kasi. Nejmaju kljuc, a i ne vjeruju da ima para. Blagajnik je bio Hrvat. Pobjegao je i odnio kljuc.

Napokon je otvorise. Iznenadise se kad vidjose da ima mnogo novca u njoj. Bilo je haman 115 000 DM, i dvije vrece Kuna. Da izbroje Kune, trebace im mnogo vise vremena. Napravljen je zapisnik.

Borci su zbijali sale sa mnom. Kako sam mogao spavati pored tolikog novca?

Oдох u Komandu mjesta. Ne znam ni sam zasto. Osjetih prijatan miris vojnčkog graha. Gladan sam. Sjetio bih se da sam gladan, kada bih vidio hranu. Navikao sam na glad. Vise sam bio gladan nego sit.

Ljubazno zatrazih od kuharice da mi naspe graha.

- Ovo je kuhinja samo za oficire.

- I ja sam oficir.

- Nisam te vidjala do sada.

- Bio sam tamo, tamo u sumi.

- Vidim ti po uniformi.

- Da, bas se vidi.

Sa lijepim osmijehom nasu mi prepun tanjir graha i mesa. Zene su osjetljive na istinske borce. Na one koji istinski ratuju. Ima i hljeba. Gozba moze da pocne.

Ne da se meni rahat ni jesti.

U kuhinju udje poznat mi oficir. Odmjeri me od glave do pete. Sladim se grahom i gledam ga preko oka. Sjede za hastal. Donese mu kuharica hranu. Opet me gleda. Imam osjecaj da ce nesto reci. Tako i bi. Ne obrati se meni, nego kuharici.

- Ovo je kuhinja za oficire.

- Kaze da je i on oficir.

- Ako je i oficir, nije clan Komande. - Kuhinja je samo za clanove Komande.

Nije mi se svidio nacin postavljanja pitanja i njegov cinizam. Nisam ocekivao ni da ce reci ono sto je rekao. Mislio sam da me je prepoznao. Mislio sam da ce se sjetiti, kada me je molio solju i hljebom, da zaposjednem liniju ispod Visa, kod Kalesije, da cetnici ne udju u Kalesiju.

Bacih kasiku u grah. Nejmam vise volje da jedem. Htjedoh mu reci ko sam. Htjedoh mu reci i za Kalesiju i za Macak. Htjedoh reci tom debelom idiotu da smrsa. Htjedoh ga upitati, kako je on debeo dok borci nejmaju sta da jedu. Odustadoh. Necu. Ponizio bih se pred njim.

Ustadoh i krenuh iz kuhinje. Ne mogodoh a da ne rekнем sto cu reci. I ja postupih kao on. I ja sam njega ignorisao. Obratih se kuharici.

- Jebes komandu gdje borac ne moze jesti. - Jebes Komandu koja prva pobjegne sa linije. - Jebes Komandu, koja ne zna gdje su joj borci. - Ovo su oni naucili u bivsoj JeNeAi. - Treba ih sve vratiti tamo.

Pogledah ga prije nego sto izadjoh iz kuhinje. Uplasen je.

Toliko sam bio glasan da je i Komandant mjesta izasao iz kancelarije. Poznajemo se. To je Mulalic. Bivsi Komandant naseg odreda. Sa cudjenjem me je gledao.

- Sta je Semso?

- Nije nista. - Jebo ti svoju Komandu gdje ja ne mogu jesti.

- Sta je bilo? - Ko ti ne da jesti.

- Eno, onaj supak za stolom.

Nastavio bi on dijalog sa mnom. Ja ne zelim. Odlazim hodnikom.

Cujem da raspravlja sa kuharicom i oficircinom. Kuharica mu rece sta je bilo. Cujem da im govori i ko sam. Hvali me. Zove me nazad. Necu. Ne okrecuci se, odmahnuh rukom. I dalje su se raspravljali. Izasao sam iz zgrade ljut i razocaran.

Hoce li se jos sta desiti da mi ubije moral.

Imam ja svoje saborce. Njihovo drustvo mi je vise prijalo od drustva sa umisljenim starjesinama. Uvijek sam se druzio sa borcima. Zovu me na krompirusu. Pece neka zena u nekoj kuci. Samo sto nije gotova. Krenuh sa njima.

Domacica nas ljubazno doceka. Opojan miris pite. Toplina doma. Sjetih se svoje kuce i majcine pite.

Samo sto nije pita gotova.

Zahlupa neko na vrata. Domacica otvori. Kurir.

- Semso! Rek'o ti je Komandant da odmah ides. - Treba ici u akciju. - Vojska je postrojena.

- Ne mogu ni pitu pojesti?

- Rek'o je da odmah ides.

- Dobro. - Idemo!

Ne dadose nam da se rahat odmorimo ni pitu pojedemo. Poslase nas opet na liniju. Sjetih se narodne poslovice: Upregni vola koji vuca.

Ova godina, 1993 je godina u kojoj su nas svi otpisali. Svi su vjerovali u nas definitivni poraz, osim najboljih sinova Bosne. Bila je to i Gladna godina.

Bosnjacka, dovitljivost nas je mnogo puta spasila. Spravljali su nasi ljudi svakakve naprave. Razne bosanske lonce, koktele, granate i slicno. Znale su te granate eksplodirati i u cijevi.

Na, ovom ratistu smo koristili jednu od vrsta bosanskog lonca. To je mina u cijevi bi metalno kuciste natrpali isjecenih sarafa, sajbi, eksera i sl.

Slatko smo se smijali kada je jedan od nasih vezista ispricao, sta je govorio jedan od cetnickih starjesina, svome komandantu:

- Ubise nas balije sarafima i sajbama!

PLBiH.ORG